Region Stockholm

REGIONSTYRELSEN

2022-01-25

Vänsterpartiet

Särskilt uttalande

Ärende nr 13

RS 2021–0833

Yttrande över remiss Regleringar av privata sjukvårdsförsäkringar (SOU2021.80).

Vänsterpartiet deltar inte i beslutet.

Vi anser att det första som bör konstateras om denna utredning är att utredaren i fråga inte har följt de anvisningar som gavs till utredningen. I den mångordiga och stundtals oklara utredningstexten kommer inga klara och tydliga förslag som skulle säkra att patienter med privata sjukvårdsförsäkringar inte får snabbare tillgång till vård eller bättre vård i den offentligt finansierade hälso- och sjukvården.

Det är snarare så att utredningen blir ett indirekt försvar för det privata sjukförsäkringssystem som nu växer fram runt om i landet. Ett system som ger den person som har privat sjukförsäkring förtur till sjukvården. Ett system som slår undan portalparagrafen i den svenska hälso- och sjukvårdslagstiftningen; ”Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården”.

Vänsterpartiet har sedan flera år drivit denna fråga, och i många olika sammanhang lagt fram kravet att vårdgivare som deltar i LOV inte får ta emot patienter vars vård finansieras av privata sjukvårdsförsäkringar. Det blågröna styret har alltid avslagit dessa förslag. Det vill säga regionstyret har medvetet gått emot HSL:s portalparagraf.

Vi uppskattar att hälso- och sjukvårdsförvaltningen är villiga att konstatera att ”patienter som har haft sitt första besök inom den privata sjukförsäkringen potentiellt kan få snabbare behandling inom den offentligt finansierade vården, jämfört med patienter som endast omhändertas inom den offentligt finansierade vården, detta då de senares väntetid till första besök kan vara längre vid samma behov. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömer att detta i sig innebär att behovs-solidaritetsprincipen sätts ur spel.”

Vidare skriver hälso- och sjukvårdsförvaltningen i sitt yttrande ”att myndigheten har kommit till en felaktig slutsats, och saknar i utredningen analys och förslag rörande dessa risker för undanträngningseffekter vilka förvaltningen bedömer, utöver att de riskerar sätta behovs-solidaritetsprincipen ur spel och bidra till en ej jämlik vård, även riskerar att minska förtroendet för den offentligt finansierade hälso- och sjukvården.”

Vänsterpartiet instämmer helt i den kritiken. Med detta resonemang som grund borde därför regionstyret nästa gång yrka bifall till Vänsterpartiets motioner, och olika förslag till beslut, som lyfter kravet att vårdgivare som deltar i LOV inte får ta emot patienter vars vård finansieras av privata sjukvårdsförsäkringar. I stället väljer regionstyrelsen nu att yttra att det inte finns någon konflikt i att vårdgivare dels finansieras offentligt, dels med privata försäkringar. Man slår fast att regionen enbart ansvarar för den del av vården som man har avtal för och inte behöver bry sig om vårdgivarens övriga uppdrag.

I den aktuella debatten har forskaren John Lapidus på ett utmärkt sett klargjort de stora bristerna i utredningen, som framför allt beror på att utredaren har frångått sina anvisningar för själva utredningen (https://www.dn.se/debatt/utredning-om-sjukforsakringar-bryter-mot-direktiven/)

Vänsterpartiet anser att ett remissvar måste vara tydligare i sin kritik av utredningen, och ha som sin slutsats att det krävs tydlig lagstiftning som förbjuder att en person med privat sjukförsäkring kan ges förtur inom offentligt finansierad sjuk- och hälsovård. Om så ändå sker bör de ansvariga, som brutit mot HSL:s portalparagraf, lagföras. I konsekvens därmed ska alla regioner arbeta efter principen att vårdgivare som deltar i LOV inte får ta emot patienter vars vård finansieras av privata sjukvårdsförsäkringar.